

HÍVOM A CSALÁDOKAT

2007-ben, Szent Erzsébet évében

Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestestvérek, kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!

A most kezdődő egyházi évben szeretnék eleget tenni az MKPK Szent Erzsébet évi körlevelében foglalt kérésnek: „Keljünk a család védelmére, a magunkéra és a környezetünkben lévőkére. Imádkozzunk a magyar családok egységéért, a nagyszülők, gyermekek és a távolabbi rokonok boldog együttműködéséért. Tegyük ezt az összes rendelkezésünkre álló eszközökkel, ... Lépünk fel a családellenes, személyiségromboló törekvésekkel szemben.” Szent Erzsébet évünknek különös aktualitást ad az a tény, hogy egységesülő Európánkban egyre távolabb kerülünk attól az ember- és házasságeszménytől, melyet Szent Erzsébet olyan nagyszerűen élt elénk. Feladatunk szóval, tettekkel és tanúságtétellel kiállni a család igazáért. Egy olyan korban kell ezt tennünk, amikor „sokan engedetlenek, fecsegők és ámitók, ... Ezeket el kell hallgattatni, mert egész családokat feldúlnak azzal, hogy aljas nyereség kedvéért azt tanítják, amit nem volna szabad.” (Tít 1, 10-11)

Szent Erzsébet mindig *valakiért, vagy valamiért* fáradt, dolgozott, küzdött és imádkozott, *sohase valaki vagy valami ellen*. Az előttünk álló évben fedezzük fel Szent Erzsébet modernségét, keressük-kutassuk, hogyan szegődhetünk nyomába. Miként közeledhetünk családunkban ahhoz az eszményképhez, amit ő testesít meg?

Hívom a családokat a reményre. Ha a családokra, családpasztorációra gondolunk, általában bajok, gondok, hiányok jutnak eszünkbe. Családreferensként járva az országot, azt tapasztalom, hogy sok a gyönyörű család, sokak jellemző megnyilatkozása az áldozatos szeretet, az odaadó gondoskodás. Az elmúlt évben a plébániákon újabb és újabb családcsoportok, baba-mama klubok születtek, a házasság, a család, a házasságra való felkészítés egyre nagyobb hangsúlyt kapott. Új kezdeményezések indulnak útjukra: családcsoport-vezetőképzők, plébániai családpsztorációs bizottságok, jegyes-kurzusok, szülők iskolája, régióközi spontán találkozók. Gyakorlattá váltak a majálisok, juniálisok, családok lelki napjai, családtáborok. Egyre többen vállalnak felelősséget az életvédelem ügyéért. Gyümölcsöző munkát végeznek az élet, a házasság és a családok védelmében a különböző mozgalmak, egyesületek és fórumok. Egyházunk mindennapjaiban egyre inkább középpontba kerül a házasság, a család és az élet ügye. De mindezzel nem elégedhetünk meg, Szent Erzsébet éve a továbblépésre bátorít bennünket...

Hívom a családokat a megújult Isten-kapcsolatra. II. János Pál pápa írja: „Szent Erzsébet Krisztusnak akart mintegy kedvében járni, Krisztus szeretete sugárzott egész lényéből. Krisztust akarta követni, aki szolgai alakot fölveve szeretetből kiüresítette magát és engedelmes lett a kereszthalál (vö. Fil. 2,7-8)” (Levél a Magyar Katolikus Egyházhoz, 1981) Az MKPK idei körlevele így fogalmaz: „A kereszténység úgy indult útjára, hogy Jézus Krisztusban felfedezte a teljes igazságot. Valahányszor megújultunk a történelem során, ez mindig olyan embereken keresztül történt, ... akik újra indultak Krisztustól. Európának és benne nemzetünknek sincs más útja a megújulásra.” A valenciai konferencia a harmadik évezred legfőbb feladatának tekinti az ember kiszabadítását az ideológiák fogságából. Ez pedig csak olyan emberek, családok segítségével történhet, akik rátaláltak Krisztusra, akik szüntelen készek megújítani Isten kapcsolatukat.

Hívom a családokat, hogy a Szent Erzsébet éve váljék ismét az imádság évévé. Teljesítsék ki a családi imát, nem újabb és újabb penzumok vállalásával, hanem Istennel való elmélyült és őszinte párbeszédben. Szent Erzsébet már gyerekkorában, játék közben be-beszaladt a templomba, mert belső igénye volt Istennel beszélgetni. Adjunk hálát életünkért, családunkért, szeretteinkért. Már az MKPK 2006-os körlevele is felhívta a figyelmet a magyarság lelki megújulásáért, családjainkért végzett ima jelentőségére.

Hívom a családokat az egyszerűsége és a szolgálatra. Szent Erzsébet tudatosan dönt az egyszerűség mellett. Amikor özvegy lett, sógora választás elé állította: vagy az udvari élet, vagy a szentferenci egyszerűség. A fiatal szép özvegy Ferenc követőinek szürke köntösét választotta, a szeretetszolgálatnak élt, mosolyogva utasította vissza a világ legtekintélyesebb uralkodójának házassági ajánlatát. Özönlöttek hozzá a betegek, a kétségbeesettek. Ő szüntelenül Isten jelenlét-

ében élve sokuknak visszaadta egészségét. Vajon a harmadik évezred magyar családjai egyszerű szolgáló életükkel hány ember egészségét állíthatnák vissza? „Igen sokan áldozatul esnek a válótlanság káprázatának, miközben való világnak hiszik és mondják”. (MKPK 2007-es körlevele) Szükségünk van arra az egyszerűségekre, amely Szent Erzsébetet a világhoz és Istenhez kötötte.

Hívom a családközösségeket és az egyházközségeket, a Szent Erzsébet évi körlevél újraolvasására és lelkipásztori terv készítésére. Aki tesz a családért, az egyházat épít, társadalmat formál. A keresztény társadalmi elkötelezettség Szent Erzsébetnél is az életszentségből, azaz Isten szeretetének megértéséből és elfogadásából fakadt. Olyan lelkipásztori tervet készítsünk, amelynek egyszerre vagyunk hordozói és vendégei. Néhány gondolat ehhez:

- Ragadjuk meg az alkalmakat arra, hogy a boldog házasságban élők tanúságot tegyenek, a közösség előtt, sőt a nem, ill. alig hívők előtt is. Sok elméleti előadásnál többet ér egy-egy őszinte, hiteles tanúságtétel. Ezt legtöbbször azok is megértik, akik a vallásilag képzetlenek, vagy akik azt állítják, hogy nincs is boldog, sírig tartó hűség. Használjuk fel a plébániai ünnepeket, hogy ünnepeljük az életet, az élet feletti örömet, rendezvényeinken juttassuk érvényre az életörömet.
- A plébánián és a közösségekben nyújtsunk segítséget fiataljainknak a párkapcsolatban, mutassunk rá azokra az erényekre, amelyek kibontakoztatása hozzásegíti őket párkapcsolatuk elmélyítéséhez, megnyitja előttük a boldogsághoz vezető utat. Az együtt járó pároknak és a jegyeseknek mondjuk el: az egyház örül kapcsolatuknak, hogy kapcsolatuk már magában hordja a szentség csíráját. Segítsük a házaspárokat, hogy megújulhassanak házasságukban, a rendezetlen házasságban élőket, hogy szentségi áldásban részesülhessenek.
- Frissítsük meg a nemzedékek közötti kapcsolatot. A diktatúráknak mindig fontos volt, hogy elvágja a nemzedékeket egymástól, hogy megakassza a hagyományos értékek továbbadását, és így mintegy csőllátásra kényszerítve az ifjú nemzedéket az igazi értékek helyett felszínes ideológiák követésére serkentettek. A plébániák szólítsák meg a fiatalokat és Szent Erzsébetre emlékezve segítsék őket a házasságra és a családi életre való felkészítésben.
- Törekedjünk arra, hogy a testvéri törődés, a szolidaritás mélyüljön el köreinkben. Forduljunk oda szeretettel az egyedülállókhöz, az öregekhez, a betegekhez. Fedezzük fel, és mutassuk be közösségünknek, különösen gyermekeinknek a környezetünkben élő Szent Erzsébet-szerű házasokat, özvegyeket, karitatív tevékenységet folytató embereket. Gyermekeinkben, fiataljainkban tudatosítsuk, hogy vannak beteg, elesett emberek, kórházak, a szociális otthonok. Sokszor fontosabb a pénz, vagy az élelem adományozásánál az, hogy időt adjunk azoknak, akiknek nincs kinek panaszkodniuk, akik úgy érzik, senki sem hallgatja meg őket, akik magukat feleslegesnek, a társadalom nyúgének érzik. Gondoljuk meg, mit tenne Szent Erzsébet, ha övelük találkozna!
- Szent Erzsébet híd lehet a felekezetek és minden jó szándékú ember között. A neki szentelt év alkalmat kínál a különböző felekezetek, szervezetek és állami szervek családokat és rászorultakat segítő munkatársaival való találkozásra. Keressük az alkalmakat az értelmes párbeszédre, az együtt ünneplésre, szórakozásra.
- Csatlakozzunk a Szent Erzsébet év országos, regionális, vagy egyházmegyei programjaihoz. Országos családzarándoklatot tervezünk Szent Erzsébet szülővárosába (jún. 29-én estétől júl. 1 délig), a KÉSZ, és a MAKACS tavasszal és ősszel egész napos országos találkozóra várja a Budapest belvárosi templomban őrzött Szent Erzsébet ereklye köré a családokat.

II. János Pál pápa szavaival fejezem be: „A modern társadalomnak különös szüksége van Krisztusba öltözött nőkre és férfiakra, akik odaadó örömmel végzik a szeretet ezerféle szolgálatát.” (Levél a Magyar Katolikus Egyházhoz, 1981)

A családok és közösségek beszélgetéseihez 2007-ben is szeretnék havonta írt leveleimmel hozzásegíteni. Minden hónapban Szent Erzsébet életszentségének egy-egy vonását veszem alapul, így szeretnék példájából meríteni. Íme a hónapokra bontott terv:

Január: Szent Erzsébet a megtalált hivatás békéjében élt.

Szent Erzsébet számára a helyet és a körülményeket, ahol élnie kell, mások jelöli ki. Ő azonban örömmel fogadja el ezekkel, mert megérti, hogy az élet Istentől kapott hivatás. Mindannyiunk élete a maga egészében hivatás. Isten hívott életre minket, nem mi választottuk meg a helyet és a kö-

rülményeket, ahova születtünk. Életünk választójain hozott döntéseinkkel Isten hívására válaszolunk, ha helyesen felelünk, életünk összhangba kerül hivatásunkkal. Szent Erzsébet egész életében gyermeki bizalommal döntött hivatása mellett. "Bizony, mondom nektek, ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába." (Mt 18, 3)

Február: Szent Erzsébet emberi vonásai

Szent Erzsébet volt gyermek, jegyes, házas, anya, férjére váró asszony, és özvegy, de minden életállapotban Isten gyermeke tudott maradni. A körülötte lévő emberekkel, akár nagyurak voltak, akár koldusok, akár vitéz lovagok, akár nyomorult betegek, mindig úgy érintkezett, mint testvéreivel, akik éppúgy Isten gyermekei, mint ő. Vegyük komolyan azt, hogy mi mindannyian Isten gyermekei vagyunk. Járuljunk így is hozzá, hogy környezetünk emberibbé váljon, hogy társadalmunk élhető és éltető közeg legyen mindenki számára.

Március: Szent Erzsébet – szentek utódja és elődje

Szent Erzsébet Árpád-házi volt, magyar földről származott. Az ország nagyjai és szentek voltak elődei, utódai között boldogok, szentek, uralkodók találhatók. Az életszentség felé vezető út szerves része a bölcső előtti és koporsó utáni szakasz is. Elődeinket nem választhatjuk meg, de örökségüket tudatosan vállalnunk kell; az értékeket ápolva, a hibákat jóvátéve. Minden generáció akkor tölti be hivatását, ha az előtte járónál jobbra tud válni, az utódoknak pedig alapot tud adni a még jobbra váláshoz.

Április: Szent Erzsébet derűje, öröme

Szent Erzsébetről feljegyezték, hogy mindig mosolygott, lényét derű vette körül. Derűs biztonsága Istennel való állandó kapcsolatából fakadt, a nap bármely szakában, bármilyen helyzetben tudott imádkozni. Akkor is egyszerűsége törekedett, amikor gazdag volt, mert nem a birtoklásban kereste örömét, hanem az adakozásban. A mindig még többet birtokolni akaró ember nem lép ki önmaga zárt köréből, magára marad. A mások felé nyitott a kívülről indul, kilép önmagából, hogy helyet adjon a másoknak szívében és javaiban. Ebből lesz az igazi öröm.

Május: Szent Erzsébet szeretete (agapéja)

Szent Erzsébet gyermekként játékos barátságban volt későbbi férjével, ebből a barátságból alakult ki őszinte, mély szerelmük. A jegyes és házas szeretet nem önmagának, hanem szerelmesének a javát akarja. Fölfedezi a másikat, kész érte áldozatot, lemondást vállalni, legyőzi önzését, törődik a másikkal és aggódik érte. Véglegességet akar, szerelme az örökkévalóságra irányul, mégpedig kettős értelemben: a kizárólagosság értelmében – „csak ez az egy ember” –, és az „örökre” értelmében. Állandó út a magába zárkózó én-ből az én szabad elajándékozására, az önátadásra, s éppen ezáltal önmaga megtalálására, sőt Isten megtalálására: „Aki meg akarja menteni az életét, el fogja veszíteni; aki pedig elveszíti, meg fogja azt találni” (Lk 17,33)

Június: Szent Erzsébet szenvedése és boldogsága

Szent Erzsébet életében voltak vidám, örömteli napok és súlyos, nehéz megpróbáltatások is. Mégis egész életében boldog volt. A boldogság ki nem merülő forrása, örök biztosítéka az örök Atya, aki gyermekeként, öröktől fogva, feltétel nélkül szeret minket. Aki ebben a tudatban él, az nem lehet boldogtalan. A boldogság tehát vagy végérvényes, vagy nincs. Az örök boldogság nem egy későbbre halasztott boldogság, a földi nélkülözés árán felhalmozott tőke, nem is lehet csak valamikortól a részünk, hanem mindörökre van. „Tudjuk, hogy az Istent szeretőknek minden javukra válik, azoknak, akik az ő végzése értelmében arra hivatottak, hogy szentek legyenek.” (Róm 8, 28)

Július: Szent Erzsébet szabadsága szabadságot ajándékoz

Szent Erzsébet nő, a szabadság szavát követi, így tudja elengedni férjét a Szentföldre harcolni, így tudja elfogadni halálát is. Akik a férfi és a nő közötti kapcsolatban ragaszkodnak autonómiájukhoz, „szabadságukhoz”, azoknak a másik mindig csak egy külső marad, a másik nem lesz része az én—nek, a másikat csak mint egy tárgyat használják, de akár el is távolíthatják. Az ilyen kapcsolat ahelyett, hogy segítene szabadságunk megélésében, börtönné, fojtogató, gyakran a kölcsönös gyanú által terhelt kötelékké válik.

Augusztus: Szent Erzsébet és a szolgáló szeretet

Szent Erzsébetet Szent Ferenc követése nem szűkíti be, hanem kinyitja: az egész világot átöleli. A jól megélt vallásosság nyitottá tesz, a rosszul megélt bezárkózik. Az Istennek elkötelezett lelkiség és a felebarátok iránti nyitottság nem ismer személyválogatást. Senki sem lehet olyan szegény, hogy ne tudna adni valamit a másoknak. A szeretet nem maradhat télen, a szeretet hiánya pedig a halál előszobája. Az ember „amit a legkisebbek közül eggyel tesz, azt az Úrral teszi.” (I. Mt. 25,40)

Szeptember: Szent Erzsébet a kommunikáló ember

Szent Erzsébet öt éves korában hagyta el a szülői házat, anyját többé nem látta, de kapcsolatban maradt vele, pedig az akkori kommunikációs lehetőségek nem voltak a maiakhoz hasonlíthatók. Mikor évek múlva haláláról értesült, ez mélyen megrázta. Társadalmunkban, amely a tömegkommunikáció és a – valóságossal szemben – a virtuális győzelmének társadalma, a „másik” egy mind jobban értelmét veszítő fogalom. Minél toladóbb és kifinomultabb a kommunikáció, annál jobban felmagasztosul a minden kapcsolatától megfosztott ember. A másik nélküli én a másikat bosszantó akadálynak, esetleg ellenségnek tekinti. A humánus eltörlődik. Istennel való kapcsolatunkat az emberekkel való kapcsolatunk alapozza meg.

Október: Szent Erzsébet átlátszó tisztasága és termékeny anyasága

Szent Erzsébet önként, teljes természetességgel volt tiszta, nem a kényszer és előírások hatására. Ugyanilyen természetességgel vállalta gyermekeit. A tisztaság nem az önmegtartóztatás erénye, hanem az én-en való uralkodás eszköze. Az a sok nem, amelyre az Egyház anyai gondoskodással ösztönöz bennünket, valójában igen az életre, igen az öröme. Így élheti meg a személy saját összes dimenzióját: az apaságot, az anyaságot, a tiszta és termékeny életet.

November: Szent Erzsébet tovább élő szent

Szent Erzsébet szentté avatási eljárása röviddel halála után megkezdődött. Kortársai szentnek látták, megtapasztalták, milyen hatással van környezetére egy szent. Az életszentség nem a formális vallásosság, nem maximalizmus, nem idealizmus, nem morális teljesítmény, hanem út: tudatos, felelős döntés a mindennapi megtérés mellett. Ott, ahol vagyunk, azok között az emberek között élni az evangélium szerint. Ha a döntés végleges, - márpedig annak kell lennie, - akkor nem veszti érvényét a halállal.

December: Szent Erzsébet tanúsítja, a szeretet soha el nem múlik

Szent Erzsébet életéből nem hiányzott a gyász sem. Gyermekként elvesztette anyját, akit évek óta nem látott, néhány évi boldog házasság után odaveszett a Szentföldrét harcolva férje. Mindenki fél, hogy elveszíti azt, akit szeret, a szüleit, házastársát, gyermekeit, barátait. Akit igazán szeretünk, azt nem veszíthetjük el. Ha a szeretet az őszinte önelajándékozásra alapul, akkor nem visszavonható és nem szűnik meg akár távolság, akár idő választ el a szeretett lénytől. Isten szeretete irántunk megelőző szeretet, nem tőlünk függ. A házastárs iránti szeretet nem függ az idő múlásától, a társunk testi-lelki változásaitól, mert örök.

Szentmisére, egyéni és közösségi alkalmakra szívesen ajánlom az alábbi imát:

Mennyei Atyánk, hálát adunk Neked az élet és a család ajándékáért. Adj nekünk erőt, hogy Szent Erzsébet példája nyomán nagylelkű szeretetben és örömben élhessünk.

Segítsd a házaspárokat küldetésük teljesítésében, hogy a hitet, melyet őseinktől kaptunk, továbbadhassák. Nyisd meg a gyermekek szívét, hogy kibontakozzék bennük a keresztségben kapott hit csírája. Engedd, hogy fiataljaink növekedjenek a hitben és Jézus ismeretében; a házasság előtt állók pedig merjenek remélni boldog házasságot, és tisztán megélt szerelemmel készüljenek arra. Növeld a házastársak között a szeretetet és a hűséget, különösen kérünk azokért, akik házasságukban nehézségekkel küszködnek. Fogadd el hálaadásunkat a hűséges, az életre nyitott örömteli házasságért. Áraszd kegyelmedet és áldásodat nemzetünk minden családjára. Adj belső békét az özvegyeknek és egyedülállóknak, a kudarcoktól szenvedőknek. Adj bölcsességet és kitartást a családokért fáradozó világiaknak, püspökeinknek és papjainknak, hogy megértve az idők jeleit fáradhatatlanul hirdethessék az élet és a család evangéliumát. Világosítsd meg a közélet felelőseit, hogy felismerjék, mit kell tenniük a család és a haza javára. Kérünk téged, szabadítsd fel szívünket a szolgáló szeretetre Józseffel, Máriával, valamint a Te Fiad, a mi urunk Jézus Krisztus által. Ámen.